

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

10 Proiecte prioritare ale USR pentru guvernare

I) Extinderea Programului "Școală pentru toți" la toate școlile sărace și subvenționarea per elev a activităților "Școală după Școală"

România și-a propus prin Strategia 2020 reducerea ratei părăsirii timpurii a școlii de la 19% la 11% până la finele deceniului. Clasa politică din România a ignorat sistematic problema abandonului școlar, grav îndeosebi în zonele rurale și în pungile de sărăcie din orașe. Este o bombă socială cu efect pe termen lung, pe care politicienii o ignoră – copiii nu votează. Abia Guvernul Cioloș a lansat – în cadrul Pachetului Anti-sărăcie – Programul "Școală pentru toți", care alocă 173 de milioane de euro din Programul Operațional Capital Uman pentru dezvoltarea de proiecte la nivelul școlii. Acest Program este la început. Chiar dacă impactul scontat este semnificativ, e nevoie de mai mult pentru o schimbare sistemică care să aducă România cel puțin la media europeană a abandonului școlar. "Școală pentru toți" permite proiecte complexe la nivelul fiecărei școli, care poate opta, în funcție de necesitățile locale, pentru măsuri de tip: masă caldă, "Școală după Școală", "A doua Șansă", hăinuțe și rechizite, consilierea și implicarea părinților.

Tot cu fonduri europene, guvernul Cioloș a lansat Programul "Profesori motivați în școli dezavantajate", care oferă burse profesorilor bine pregătiți pentru a merge în comunitățile sărace cu rată mare de abandon școlar.

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

Un instrument eficient de ținere a copiilor la școală este și instrumentul ”Școală după Școală”, care a fost legiferat în 2011 (art. 58 din Legea Educației) și a fost complet ignorat de politicienii din România. Nu s-au alocat fonduri din bugetul național pentru acest instrument, s-a organizat doar acolo unde plătesc părinții sau prin proiecte ale unor ONG-uri.

Uniunea Salvați România propune o serie de măsuri prin care să reducem rapid abandonul școlar:

- Extinderea cu fonduri europene și naționale a Programului ”Școală pentru toți” la toate cele 1227 de școli din categoria 1 și 2 de risc socio-educational, care școlarizează 346.640 de elevi (școli identificate în 2016 de către Ministerul Educației, Ministerul Fondurilor Europene și experți din societatea civilă). Pentru școlile din această categorie care nu vor fi incluse în proiecte din cadrul apelului deja lansat de Ministerul Fondurilor Europene, se va organiza un Proiect Sistemic, prin care Ministerul Educației va organiza aceste activități în școlile respective.
- Subvenționarea per elev a măsurilor de tip ”Școală după Școală” și schimbarea cadrului legislativ și a ordinelor de ministru care încurcă/descurajează organizarea acestor clase (inclusiv în afara unităților de învățământ, acolo unde nu există condiții logistice).
- Pe termen mediu, după epuizarea fondurilor disponibile din Programul Operațional Capital Uman, guvernul va transforma actualele Programe cu fonduri europene ”Școală pentru toți” și ”Profesori motivați în școli defavorizate” în Programe de Interes Național, finanțate din bugetul național.
- USR susține prin programul său politic alocarea a 6% din PIB pentru învățământ. În cadrul acestui angajament, USR va prioritiza aceste Programe și obiectivul reducerii abandonului școlar în ceea ce privește alocarea noilor fonduri alocate Educației.

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

II) Plan de Investiții în Infrastructura de Sănătate

În ciuda indicatorilor medii de performanță, România are penultima speranță de viață (75 ani) din UE, și asta din cauza folosirii ineficiente a resurselor (oricum puține) care se alocă sănătății.

Sunt probleme grave care țin de infrastructura medicală și care necesită soluții:

- 30% din suprafața spitalelor se află în momentul de față în aflate în clasele de risc seismic 1 sau 2.
- Există 103.000 paturi de spital la nivel național și aprox. patru milioane de cazuri tratate anual
- La nivel național, fiecare medic (cu personal de sprijin) are în responsabilitate aprox. trei pacienți în medie, spre deosebire de Marea Britanie (1 medic/pacient) și chiar Bulgaria (1.7 medic/pacient) – dacă luăm în calcul Bucureștiul, numărul poate ajunge chiar la cinci pacienți per medic.
- Spitalele din Romania tratează cu 1.4 milioane mai mulți pacienți decât ar fi capabile în parametri optimi.

Uniunea Salvați România propune:

1. Creșterea nivelului de finanțare până la minim 6% din PIB
  - a. Pe termen mediu (în următorii 2 – 4 ani), alocarea bugetului pentru sănătate trebuie să ajungă la minim 6% din PIB prin creștere graduală anuală, iar apoi aceste cheltuieli trebuie menținute și crescute în mod coerent prin bugete multianuale
2. Corelarea programelor de investiții cu nevoia reală a pacientului

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

- a. Deschiderea si/sau consolidarea a 242 de centre de sănătate primară - „Acces la sănătate - mai ieftin, mai rapid, mai eficient”
  - i. Majoritatea românilor se tratează în spitale, deși acestea presupun costuri mai mari și acces limitat (așteptare, cozi, umilințe și un gust amar după vizita la spital). Acest sistem este ineficient, fiind bazat pe utilizarea spitalului ca unitate etalon de infrastructură sanitară, în condițiile în care sistemele moderne din UE utilizează centre de sănătate primară. 1.6 milioane de pacienți ar putea fi tratați în centre de sănătate primară, scăzând presiunea celor 1,4 cazuri care aglomerează spitalele, mai sus menționate.
  - ii. Dezvoltarea/consolidarea a 242 de centre de sănătate primară, în complementaritate cu dezvoltarea celor 3 spitale regionale finanțate din fonduri europene. Proiectul va fi implementat în decurs de opt ani, cu un quantum de minim 30 centre de sănătate primară renovate/construite pe an. Estimarea de cost total este de un miliard de lei, făcută comparativ cu benchmark-uri internaționale din domeniu.
  - iii. Implementarea strategiei de prioritizare a investițiilor spitalicești implică o reducere a costurilor de tratare a pacientului cu 47%, rezultând o economie de 2,5 miliarde de lei pe an, bani care împreună cu fondurile Comisiei Europene sunt o sursă sustenabilă de finanțare pentru acest proiect esențial pentru noi toți.
3. Depolitizarea managementului infrastructurii de sănătate
  - a. Instituirea de management profesionist al spitalelor, descentralizarea managementului sănătății și delegarea clară a responsabilității pentru deciziile de investiții, astfel încât directorii de spitale (403 spitale în România) să poată lua deciziile corecte de personal și cheltuieli fără a fi amenințați politic de la centru

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

- b. Restructurarea modului de compensare și salarizare a întregului personal medical, prin instituirea de mecanisme de plată bazate pe rezultatele actului medical, și nu pe sume fixe bugetate, care nu țin cont de cantitatea și calitatea serviciilor medicale efectuate.

III) Infrastructură: finanțare predictibilă, simplificare-debirocratizare și un nou început pentru proiectele de autostrăzi

România va sărbători 100 de ani de la Marea Unire fără nici o autostradă care să treacă Munții Carpați. Este un eșec sistemic care poate fi corectat nu prin promisiuni populiste, ci prin măsuri sistemice. Politicienii s-au obișnuit să facă anunțuri ditirambice și să taie panglici la șantiere abia începute și chiar și la șantiere nefinalizate. Proiectele se blochează apoi într-un hățiș legislativ, lipsă de avizare și fugă de responsabilitate. Finanțarea este greoaie, limitativă și impredictibilă. Lucrul la pregătirea proiectelor (studiul de fezabilitate, proiectul tehnic, cererea de finanțare) ar trebui să fie principala preocupare a guvernelor și a companiilor de stat implicate, dar tocmai acest aspect este sistematic neglijat.

Uniunea Salvați România își asumă trei măsuri care rezolvă problemele sistemice:

1) Cadru financiar predictibil și realist.

- Bugetarea multianuală veritabilă a proiectelor de infrastructură (înlocuirea creditelor de angajament actuale cu credite bugetare veritabile valabile de la un an la altul). Acest lucru va asigura predictibilitatea și cursivitatea lucrărilor începute.
- Supracontractarea din fonduri europene și naționale.

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

- Schimbarea fluxurilor financiare cu fonduri europene, modificarea OUG 40/2015 pentru a permite Autorităților de Management gestionarea directă a bugetelor de fonduri europene și plata proiectelor doar pe măsură implementării lor concrete (valabilă pentru toate domeniile unde utilizăm fonduri europene, dar crucială pentru domeniul infrastructurii). Responsabilizarea Ministerului Transporturilor și a altor ministere de linie implicate în proiectele cu fonduri europene, sub sancțiunea eliminării lor din circuitul financiar dacă nu performează.

Există o proastă practică de a permite achiziții pentru studii și proiecte doar pentru proiectele care se încadrează într-un plafon bugetar restrictiv. Asta face să se pregătească studii și proiecte tehnice doar pentru un număr limitat de posibile proiecte. În același timp se alocă fondurile (europene și naționale) acestor proiecte limitative. Dacă ele se blochează (și cele mai multe se blochează în practică din diverse motive și ies din perioada de eligibilitate pentru fonduri europene), nu există studii/elementele tehnice pregătite pentru alte posibile proiecte care ar putea primi finanțare și nici nu se pot folosi banii blocați bugetar în proiectele aflate în dificultate. Aceste blocaje sistemice s-au suprapus peste politicianismul și amatorismul celor care ne-au condus și sunt principalele motive pentru care România nu a consumat banii de autostrăzi puși la dispoziție de UE în exercițiul financiar 2007 – 2013.

USR va promova schimbările necesare la legea bugetului și la OUG 40/2015 pentru a permite supracontractarea și bugetarea în timp real a proiectelor de infrastructură. Guvernul susținut de USR nu va acționa populist, ci va pregăti temeinic proiectele.

2) Simplificarea și debirocratizarea legislației privind proiectele mari de investiții.

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

Hățișul legislativ trebuie asanat și sutele de pagini inutile de hârtie care blochează proiectele cu anii trebuie eliminate. Nu putem avea aceleași legi care guvernează și construcția de case și cea de autostrăzi, ca în prezent. Regulile care gestionează contractele de achiziții publice de lucrări trebuie să fie clare astfel încât să nu mai existe ambiguități în implementare. Contractele de antrepriză trebuie să aibă clauze echilibrate și să prevadă o flexibilitate în derulare necesară în marile proiecte de infrastructură.

3) O nouă structură responsabilă de proiectele de autostrăzi.

Guvernul susținut de USR va operaționaliza nou înființata Companie Națională de Investiții Rutiere (CNIR). Vom solicita selectarea managementului companiei în mod transparent și competitiv. Vom vota includerea în Consiliul de Transparență a reprezentanților societății civile. Vom mandata managementul Companiei, prin scrisoarea de mandat cerută de lege, pentru a îndeplini următoarele obiective în interesul statului român (și vom porni procedurile de demitere dacă nu vor fi atinse ținte intermediare negociate de comun acord cu noul management):

- CNIR va fi operaționalizată complet în termen de șase luni cu asistența tehnică a experților Băncii Europene de Investiții și a experților celei mai de succes companii similare din Europa, ASFiNAG din Austria
- CNIR va angaja experți de vârf cu experiență reală pe mari proiecte de infrastructură, în țări din UE.
- CNIR va forma o echipă de elită, un loc unde orice inginer, proiectant sau manager de proiect va fi mândru să lucreze la un proiect transformațional pentru România: conectarea provinciilor istorice prin căi rapide de transport rutier

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

- Guvernul va asigura transferul proiectelor strategice ale României de la vechea companie de drumuri (CNADNR) care a eșuat în gestionarea acestora:
  - o Sibiu-Pitești
  - o Tg. Mureș-Iași-Ungheni (plus pod peste Prut)
  - o (București)-Ploiești(Dumbrava)-Buzău-Focșani-Bacău-Paşcani-(Iași)
  - o inelele Bucureștiului (centura actuală + noul inel de autostradă)
- CNIR va gestiona în primă fază contractele de pregătire ale acestor proiecte (studiu de fezabilitate, proiect tehnic, documentații de licitație), iar ulterior, pe măsură ce aceste documentații sunt gata, va lansa licitațiile de lucrări pentru aceste autostrăzi
- Ulterior, pe măsură ce crește capacitatea companiei se vor adăuga și alte proiecte.

În sfârșit, ai cu cine!

pe 11 Decembrie

IV) Crearea unui fond unitar de dezvoltare a României, prin unificarea bugetelor naționale de dezvoltare cu fondurile europene / Eliminarea principalei surse de corupție politică din România

Există două surse de fonduri care finanțează dezvoltarea României: fondurile europene și fondurile din bugetul public. Fondurile europene sunt gestionate de trei ministere care au autorități de management: Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Dezvoltării și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Alături de acestea mai sunt implicate diverse ministere de linie care au Organisme Intermediare. Fondurile europene sunt pe alocuri greșit programate și destul de birocratice. Totuși, sunt transparente și predictibile. Localitățile care au mizat pe fonduri europene pentru propria dezvoltare au avut de câștigat pe termen mediu și lung. Primarii care au mizat pe transferuri preferențiale de la Guvernul central și-au condamnat comunitățile la subdezvoltare. Fondurile naționale de dezvoltare au ajuns cea mai mare sursă de corupție politică: primarii sunt ținuți în șah de Ministerul Dezvoltării, proiectele sunt făcute în pripă și finanțate fără predictibilitate, deci nu au efecte de dezvoltare pe termen lung.

Nu e o coincidență că cei mai controversați miniștri ai Dezvoltării din ultimii ani și-au creat fiecare câte un vehicul de distribuit fonduri în mod arbitrar: Elena Udrea a creat Compania Națională de Investiții, Liviu Dragnea a creat Programul Național de Dezvoltare Locală. Deși denumit pompos "Program de Dezvoltare" cât să semene cu cele din fonduri europene, PNDL este doar o formă legală inventată de Dragnea pentru a servi clientela de partid a PSD. PNDL a fost creat prin OUG în 2013 și doar în 2014 a avut un buget de 1,9 miliarde de lei. OUG 28/2013 prin care este creat nu stabilește niciun fel de obiective, durată, criterii de alocare sau măcar domenii de finanțare. Un raport al Curții de Conturi (din care a fost publicată doar o sinteză, raportul detaliat fiind secretizat – grupul parlamentar al USR va cere Curții publicarea imediată a întregului document) constată că nu există nicio modalitate de a urmări cum se cheltuie concret banii, că nu există niciun sistem de primire a proiectelor sau măcar de listare a lor (se lucrează în MS Excel și Google Drive), cererile de finanțare pentru proiecte plătite nu se mai pot găsi. Pe scurt, un dezastru croit de PSD.

În sfârșit, ai cu cine!

pe 11 Decembrie

CNI și PNDR gestionează în acest moment fonduri de o magnitudine comparabilă cu cele primite de la Uniunea Europeană pentru dezvoltare regională, rurală și infrastructură (dacă replicăm multianual). În acest moment există o luptă între PSD și PNL pentru controlul acestor instrumente. Uniunea Salvați România consideră că oricine deține controlul acestor instrumente le va gestiona prost, pentru că instrumentele sunt defecte în sine. USR propune desființarea imediată a CNI și a PNDR și vărsarea sumelor bugetate către Programele Operaționale europene deja existente: Programul Operațional Regional, Programul Național de Dezvoltare Rurală și Programul Operațional Infrastructură Mare. Aceste trei PO sunt gestionate în acest moment de trei ministere diferite. USR propune unificarea instituțională a fondurilor de dezvoltare în cadrul același instituții (cu excepția PNDR, care oricum trebuie corelat mai bine cu celelalte două) și gestionarea banilor europeni și naționali de dezvoltare regională și locale într-o logică uni-fond.

USR e singurul partid fără clientelă politică locală. Doar USR poate elimina moștenirea Dragnea-Udrea de la Ministerul Dezvoltării: cumpărarea primarilor și administrației locale cu fonduri de la buget.

V) Eliminarea risipei din banul public

- Operaționalizarea la nivelul Cancelariei a Unității de Evaluare Bugetară care să evalueze orice Program Guvernamental o dată la trei ani. Avem prea multe programe care continuă în virtutea inerției și nimeni nu răspunde pentru risipă. Fiecare Program Guvernamental va avea

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

o persoană/departament responsabil în cadrul unui minister de linie sau coordonator. Evaluarea va fi făcută pe o metodologie anunțată public și dezbătută cu publicul interesat.

- Legea Bugetului va fi modificată pentru a se trece de la bugetarea pe baze istorice la bugetarea pe Programe. Ministerele și Agențiile vor primi bani în exercițiul bugetar anual în măsură în care și dacă Programele pe care le gestionează își ating obiectivele.
- Fiecare Program va fi urmărit de la nivelul unui minister coordonator (Cancelaria, MFP, MFE, MDRAP – în actuala configurare a Guvernului) pentru o implementare adecvată în raportul cu obiectivele, folosind un sistem de tip ”Tablou de bord”.
- Separarea clară a procesului de fundamentare/elaborare de politici de procesul de implementare: clarificarea mandatului unui minister tip și cel al unei agenții executive/implementare tip. Separarea clară a mandatului specific unei agenții executive/implementare de cel al unei autorități de reglementare.
- Rotația obligatorie pe posturile de conducere și rotația pe post. Niciun șef din administrație nu va putea ocupa aceeași funcție mai mult de 10 ani. Se va avea în vedere prioritizarea mutării în altă instituție, pentru a se evita rocade între șefi în aceeași instituție care să dilueze această reformă. Pentru cei aflați în funcție de mai mult de 10 ani, acest principiu se aplică din anul doi al intrării în vigoare a acestei schimbări legislative.
- Stabilirea clară a unei relații directe între venitul funcționarului public și performanța individuală și cea organizațională, în special pentru funcțiile de conducere (medii și superioare)
- Raționalizarea platformelor/ sistemelor digitale deja elaborate aflate în gestiunea statului, trecerea treptată la sisteme de tip open source în administrația publică.

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

- Simplificarea și reducerea birocrăției în raport cu cetățenii. Procesul se va referi atât la legislația existentă – debirocratizare, cât și la evaluarea noii legislații din această perspectivă astfel încât să nu producă costuri administrative suplimentare cetățeanului.
- Simplificarea și reducerea birocrăției în raport cu mediul de afaceri. Introducerea testului IMM (cât de mult activitatea acestor companii poate fi influențată negativ) în evaluarea preliminară a viitoarelor acte normative.
- Susținerea integrității în funcția publică prin publicarea generalizată de informație în mod automat (din principiu), mai ales în zonele sensibile: achizițiile publice, investițiile publice, rezultatele detaliate ale execuțiilor bugetare, evaluările preliminare și analizele detaliate ale impactului politicilor publice, rapoartele de monitorizare și evaluare finală a politicilor publice.
- Introducerea de standarde etice pentru toate categoriile de funcții din administrație și unificarea ulterioară a acestora într-un singur document-cadru, realizarea și publicarea rapoartelor de monitorizare a implementării acestora.
- Definirea, în baza unor criterii și proceduri clare, a așa-numitelor „funcții sensibile” (vulnerabile la corupție), și stabilirea unui sistem coerent de evidență și management centralizat al acestora.
- Reforma și modernizarea Curții de Conturi și a Autorității de Audit.

VI) Reorganizarea cadrului de susținere a antreprenorialului și orientarea spre creșterea valorii adăugate în economie

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

Doar 1% din companiile autohtone au venituri mai mari de cinci milioane de euro. Pentru fiecare exportator din România există patru importatori. Avantajul competitiv al României este încă, în prea mare măsură, forța de muncă ieftină, ceea ce creează o capcană a dezvoltării: pe termen scurt se atrag investiții, dar pe termen lung avantajul forței de muncă ieftine creează o volatilitate pentru economie și probleme sociale pentru populație. Structura ocupațională din România arată o rată îngrijorătoare a sărăciei în rândul celor care au un loc de muncă – spre deosebire de media europeană, unde sărăcia este corelată cu șomajul. Acesta este un efect al ponderii nesănătoase a industriei lohn și a exportului de materii prime, unde valoarea adăugată a forței de muncă este mică.

Orientarea strategică a României trebuie să fie atragerea de investiții străine preponderent în sectoare cu valoare adăugată pe lanțul de producție al multinaționalelor (modelul Dacia) precum și ajutarea firmelor românești să crească valoarea adăugată. Industria IT din România a început timid trecerea de la outsourcing la produse proprii sau software la comandă, iar această tendință trebuie încurajată.

Intervenția statului este însă incoerentă. Există programe de susținere a antreprenorialului și a IMM-urilor în cinci ministere și agenții. Ajutoarele de stat, granturile și împrumuturile cu partajarea riscului se dau pe criterii contabile ușor de aplicat de către birocrăția de stat (X locuri de muncă, Y cifră de afaceri), dar care creează stimulente perverse pentru antreprenori.

USR propune:

- a) Consolidarea sub aceeași platformă a instrumentelor de finanțare disponibile la Ministerul Economiei, Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Agriculturii, Ministerul Dezvoltării și Ministerul de Finanțe, pe modelul *InvestRomania*, prin dezvoltarea unui punct unic de contact și intervenție.
- b) Orientarea asistenței spre finanțarea planului de afaceri și asistență pentru dezvoltarea unor planuri de afaceri care să își propună exportul și creșterea valorii adăugate.

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

- c) Subvenționarea parțială a costurilor de marketing/magazine proprii pentru firmele care lucrează acum în *lohn* și *outsourcing*, care reclamă bariere financiare la încercarea de a trece spre producția sub marcă proprie.
- d) Dezvoltarea unui program de training pentru *Chief Exporting Officers* prin care companii ce nu au exportat încă să își pregătească capitalul uman pentru gestiunea operațiunilor de export.
- e) Reducerea costului de export pentru companii prin intermediul asocierii între exportatori

VII) Promovarea Grupurilor de Acțiune Locală ca instrument de ridicare a satului românesc.

Uniunea Salvați România a asumat în Programul Politic ca prioritate pentru mediul rural promovarea agriculturii de mijloc și a fermei de familie, ca soluție la problema sărăciei și subdezvoltării din satele românești. USR susține fructificarea corectă de către România a oportunităților oferite de reforma Politicii Agricole Comune realizată de comisarul european Dacian Cioloș – de pildă, prin scăderea pragului de eligibilitate în Programul Național de Dezvoltare Rurală (guvernul Ponta a exclus 97% dintre fermieri).

Prin acest proiect, USR își asumă și promovarea unui instrument coerent de intervenție în mediul rural: Grupul de Acțiune Locală (GAL). Satul românesc suferă de ignorare și de lipsă de contact cu autoritatea statală. Camerele Agricole sunt o ficțiune, Agenția Domeniului Statului se adresează doar marilor latifundiari, agențiile de consultanță agricolă nu mai există, institutele de cercetare sunt puține și departe. Există diverse inițiative de legiferare a unor forme de Camere Agricole.

USR are o altă soluție: creșterea rolului Grupurilor de Acțiune Locală, singurele structuri funcționale care ajung în aproape toate satele din România – sau au potențialul de a o face foarte rapid și ușor dacă vom canaliza resursele publice prin ele.

În sfârșit, ai cu cine!

pe 11 Decembrie

Grupurile de Acțiune Locală sunt parteneriate public-private (constituite prin OG 26/2000) care reunesc reprezentanți ai sectorului public, ai agenților economici și ai societății civile locale. GAL-urile au fost dezvoltate cu fonduri europene (PNDR), având o axă de finanțare dedicată (axa LEADER). În perioada de programare 2007-2013 s-au constituit 163 GAL-uri, care au acoperit 67% din populația rurală și a orașelor sub 20.000 locuitori. GAL-urile scriu strategii locale de dezvoltare și primesc alocare financiară în funcție de date reale – populație, suprafață, nivel de dezvoltare. Asta a făcut ca resursele să nu poată fi deturnate politic. Proiectele sunt negociate la nivel local, un rol important avându-l primarii (un GAL poate cuprinde de la 3 până la 22 de localități, condiția este ca sectorul privat să dețină majoritate). Axa LEADER a avut o alocare de 370 milioane de euro și o rată de absorbție de 96% în 2007 – 2013.

Comisarul european Dacian Cioloș a decis creșterea axei LEADER la 563,5 milioane euro în 2014 – 2020, plus o finanțare suplimentară de 102 milioane din Fondul Social European (POCU 2014 - 2020) pentru măsuri social-educăționale derulate prin GAL-uri. Numărul GAL-urilor a fost mărit la 239. Punctajul de evaluare a fost acordat astfel încât GAL-urile să preia funcții sociale (227 au inclus asemenea proiecte în strategiilor lor) sau de promovare a brandurilor locale sau a unor asociații între producătorii locali.

Tinerii fermieri și exploatațiile agricole de mici dimensiuni sunt favorizate prin construcția programului (valoarea maxim posibilă a finanțărilor este de 200.000 euro, dar experiența trecută a arătat că suma granturilor per proiect se ridică la aproximativ 30.000 Euro).

Cu alte cuvinte, această axă din PNDR a reușit să dezvolte singurul contact coerent între statul român și comunitățile rurale. Până în 2020, aceste forme de agregare locală vor prelua funcții social-educăționale. Cu toate acestea, GAL-urile sunt ignorate de clasa politică. Sunt finanțate exclusiv din fonduri europene și prin contribuția membrilor. Considerăm că GAL-ul reprezintă un bun strategic al statului român pentru ridicarea clasei de mijloc în rural și a satului în general. Propunem suplimentarea finanțării din fonduri naționale, cerem clasei politice să înceteze în a crea noi structuri birocratice (camere agricole, care se alătură celor deja existente) și să utilizeze instrumentele de succes deja existente.

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

VIII) Fond Național de Reabilitare a Clădirilor cu Risc Seismic

Bucureștiul este capitala europeană cu cel mai mare risc seismic, deoarece se află în apropierea unei falii seismice, dar și pentru că are câteva mii de clădiri înalte construite înainte de a exista normative adecvate, deci cu risc. Sunt în România 573 de clădiri cu risc seismic de cel mai înalt grad, dintre care 354 în București. 175 dintre acestea prezintă pericol public. Iar această statistică subvaluează pericolul, pentru că nu toate clădirile au fost expertizate, această acțiune fiind oprită în 1996.

România are formal un program de consolidare a acestor clădiri încă din 1994. OUG 20/1994 prevede condiții aparent generoase pentru proprietari: finanțarea integrală a expertizării, finanțarea proiectului tehnic (doar pentru clasa I de risc), finanțarea de la stat a consolidării și restituirea în termen de 25 de ani fără dobândă și exceptarea totală a proprietarilor săraci de la plată.

Deși există acest program, nu este implementat în mod adecvat.

La Iași nu a fost consolidată nici o clădire. În perioada 2001 – 2016 doar 26 de clădiri au fost consolidate în București. Asta înseamnă 1,7/an. În ritmul în care se mișcă politicienii români, le-ar lua 208 ani pentru a consolida doar clădirile cu risc seismic 1 din București. Dacă ar trebui să consolideze toate clădirile vechi și înalte din București le-ar lua 1470 de ani. Ca să nu mai vorbim de restul țării.

Fondurile alocate în bugetul național an de an pentru consolidări nu sunt folosite. Suntem conduși de iresponsabili. O tragedie se poate întâmpla oricând. Este nevoie de măsuri rapide, radicale și îndrăznețe.

Uniunea Salvați România propune:

- Modificarea legislației pentru a facilita acceptarea lucrărilor de consolidare de către proprietari.
- Includerea în Program a tuturor clădirilor vechi cu mai mult de un etaj, nu doar a celor deja expertizate

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

- Plata chiriei pe piața liberă pentru proprietarii care acceptă să se mute temporar. Una dintre piedicile actuale este lipsa de locuințe de necesitate. Dar nu trebuie să așteptăm construcția unor noi clădiri ale statului (în ritmul actual ar dura sute de ani pentru a asigura tuturor proprietarilor), USR propune ca statul să deconteze chirie pe piața liberă, în condiții de suprafață/zonă similare casei evacuate.
- Înființarea unui Fond Național pentru Reabilitarea Clădirilor cu Risc Seismic care să preia de la Ministerul Dezvoltării fondurile și funcțiile actuale, care nu sunt folosite/îndeplinite. Fondul va fi capitalizat printr-un împrumut de la Banca Europeană de Investiții. Propunem capitalizarea la un nivel inițial de 150 milioane de euro. Fondul va propune proprietarilor două alternative: credit pentru reabilitare la condițiile legale actuale (25 de ani, dobândă zero) + decontare chirie pe perioada lucrărilor sau achiziționarea apartamentului de către Fond la prețul curent al pieței.

În București, pentru clădirile deja consolidate a rezultat un cost mediu per m² echivalent cu nivelul de 22.238 Euro pentru un apartament de 97 mp.

Fondul va fi recapitalizat ulterior prin returnarea creditelor (statul român va asigura diferența de dobândă) sau prin revânzarea apartamentelor cumpărate inițial. Estimăm că prin acest instrument putem mări rata de consolidare la 4000 – 5000 apartamente/ an odată ce barierele legale sunt depășite.

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

IX) Fondul "Libertatea" pentru de-oligarhizarea Republicii Moldova

Uniunea Salvați România a sprijinit de-a lungul acestui an partidul similar nouă condus în Republica Moldova de către Maia Sandu. Mobilizarea cetățenilor și a societății civile, a profesioniștilor neimplicați politic este singura modalitate de a salva Moldova din ghearele grupului de interese oligarhice. Calea europeană a Moldovei, începută în 2010 după căderea lui Vladimir Voronin s-a împotmolit în lupte subterane între grupările de afaceri care au subjugat statul. Aparent, Moldova a fost prinsă între Est și Vest, dar fără o europenizare reală, a stat de fapt pe loc. Și România, și Uniunea Europeană au greșit strategic lucrând aproape exclusiv cu statul moldovenesc. S-a creat astfel un stat ținut în viață și dependent de asistența externă pentru supraviețuire, dar incapabil să îndeplinească funcțiile de bază de construcție a unei economii libere, pentru că aceasta a fost sugrumată de oligarhi. Politicienii români au preferat să favorizeze unul sau altul dintre oligarhi, crezând că îi pot controla. Cu alegerea lui Igor Dodon ca Președinte, provocările politico-diplomatice la adresa României se vor înmulți, dar ar fi imatur să intrăm în acest joc, care îi convine noului președinte de la Chișinău. Este momentul unei schimbări de strategie.

Uniunea Salvați România a asumat în Programul Politic obiectivul de-oligarhizării Moldovei. USR va milita pentru crearea în cadrul recent înființatei Agenții Române pentru Dezvoltare (RoAid) a unui Fond "Libertatea". Prin Fondul "Libertatea" se vor derula proiectele de asistență risipite acum în mai multe agenții și ministere. Fondul "Libertatea" va funcționa ca administrator de granturi, care se vor aloca transparent și competitiv, în sesiuni bi-anuale. Domeniile prioritare vor fi:

- Susținerea presei independente și investigative
- Susținerea grupurilor comunitare și obștești care pot constitui nuclee de reformă
- Susținerea autorităților locale prin finanțarea unor proiecte alese prin deliberare publică, de către cetățeni.

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

- Promovarea înfrățirii între grupuri de agenți ai schimbării din România care pot replica experiența în Moldova (ex: asociații ale magistraților, Grupuri de Acțiune Locală).
- Proiecte culturale independente.

**X) Desființăm "Academiile" impotoare și creăm Programul "Știință pentru toți"
de popularizare a ultimelor descoperiri științifice și tehnologice**

Uniunea Salvați România este îngrijorată de accesul foarte limitat al copiilor și tinerilor din urban și rural la descoperirile științifice actuale și la aplicațiile curente ale acestora.

Statul român a creat sinecuri pentru false Academii, care nu contribuie cu nimic nici la progresul științific, nici la popularizarea științei. USR propune desființarea imediată a celor două "academii" inventate pentru a oferi sinecuri diverșilor politruaci: Academia de Științe ale Securității Naționale și Academia Oamenilor de Știință (înființată prin lege promovată de Olguța Vasilescu, o falsă academie unde sunt membri Ion Iliescu, Ecaterina Andronescu și alți foști și actuali parlamentari PSD). Prin desființarea acestor două instituții impotoare, se economisesc aproximativ patru milioane de euro anual, care vor folosite pentru oferi granturi la nivel de județ pentru asigurarea întâlnirii directe a copiilor cu miracolele științei.

În sfârșit, ai cu cine!
pe 11 Decembrie

”Știința pentru toți” va fi un Program de Interes Național prin care:

- Se vor finanța micro granturi (maxim 5000 euro) pentru aplicațiile educaționale, care să genereze aplicații creative de popularizare a științei în școli și pentru uzul programului de diseminare, prin:
- Realizarea la nivel județean a unor baze de experiențe – kit științific mobil.

Pe concept de vehicul utilitar gen autobuz etajat și personalizat care prin deplasări periodice în toate comunele judeului realizează experimente în care copiii sunt activ implicați. (Exemple deja aplicate local : coala pe Ro și la Vaslui, Zilele științei la Timișoara, Cortul Glob Pământesc în Apuseni).

Programul ”Știința pentru toți” va implica autorități locale, asigurând și cofinanțare pentru proiecte educațional-științifice pentru autoritățile locale care doresc să aplice la fonduri europene dedicate acestor priorități (fonduri de coeziune sau la programele gestionate direct de la Bruxelles).